

Hallux valguscorrectie

Behandeling scheefgegroeide grote teen

www.nwz.nl

Noordwest
Orthopedisch centrum

Inhoud

Wat is een scheefgegroeide teen?	3
Behandeling van een scheefgegroeide teen	4
Vorbereiding op opname en operatie	5
De dag van de operatie	8
De operatie	10
Na de operatie	11
Revalidatie en herstel	12
Complicaties	12
Nazorg: met welke afdeling neemt u contact op?	13
Uw vragen	14
Notities	15

U heeft een scheefgegroeide grote teen (hallux valgus). In deze folder vindt u uitleg over deze aandoening en over de behandelmogelijkheden, inclusief een operatie.

■ **Wat is een scheefgegroeide grote teen?**

Bij een scheefgegroeide grote teen groeit het uiteinde van het middenvoetsbeentje naar binnen, terwijl de grote teen juist richting de andere tenen wijst. Hierdoor ontstaat een knobbel aan de zijkant van de voet (zie afbeelding). Soms schuift de grote teen onder de naastgelegen teen.

Hoe ontstaat een scheefgegroeide grote teen?

De volgende factoren kunnen een rol spelen bij het scheefgroeien van de grote teen:

- erfelijke aanleg
- naar binnen kantelen van de voet, zoals bij een platvoet
- dragen van te krappe schoenen of schoenen met hoge hakken

Vrouwen hebben 50 procent meer kans op scheefgroei van de grote teen dan mannen.

Klachten door scheefstand

Door de scheve stand van de teen kunnen de volgende klachten ontstaan:

- verminderde steunfunctie
- uw voet wikkelt niet goed af, hierdoor verergert de scheefstand
- kans op ontwikkeling van klauwtenen (hamertenen) doordat u gaat zoeken naar steun en grip
- kans op gewrichtsontsteking met chronische pijn
- een vermoeid gevoel onder de voorvoet
- pijnlijke knobbel en geïrriteerde huid op de knobbel door schoenen die niet goed passen

■ Behandeling van een scheefgegroeide grote teen

Een scheefgegroeide grote teen wordt in eerste instantie behandeld met aangepaste schoenen, een spalk en/of een teen-orthese. Uw orthopedisch chirurg bespreekt met u welke behandeling in uw geval het beste is. Als dat niet (voldoende) helpt, kunt u in overleg met uw orthopedisch chirurg een operatie overwegen.

Aanpassing van uw schoenen

Afhankelijk van uw klachten zijn de volgende aanpassingen mogelijk:

- brede schoenen, voor minder druk op de knobbel waardoor pijn en irritatie vermindert
- steunzolen in combinatie met stevige zolen, voor minder pijn onder de voorvoet
- een combinatie van brede schoenen, steunzolen én stevige zolen
- op maat gemaakte schoenen als gewone schoenen niet meer passen. Uw orthopedisch chirurg verwijst u dan naar een orthopedisch schoenmaker

Teen-orthese

Een teen-orthese is een hulpstukje van siliconen dat uw tenen in de schoen op de juiste plaats houdt. Dit kan belangrijk zijn voor bescherming van de tweede teen. Het is belangrijk dat uw schoen breed genoeg is voor een teen-orthese. Een orthopedisch instrumentenmaker of podoloog maakt de teen-orthese.

Operatie

Als u ondanks deze behandelingen nog steeds klachten heeft, dan kunt u in overleg met uw orthopedisch chirurg een operatie overwegen, waarbij:

- de chirurg uw teen recht zet en de knobbel verwijderd
- heeft u ook last van klauwtenen? Dan kan de chirurg deze tegelijkertijd corrigeren

Afhankelijk van uw situatie verblijft u een dag op de dagbehandeling of 2 dagen op de verpleegafdeling.

Houdt u er rekening mee dat de grote teen ook na een operatie na verloop van tijd opnieuw scheef kan groeien.

■ Voorbereiding op opname en operatie

Opnameplein

Voor de operatie wordt u opgenomen in ons ziekenhuis. Voor de voorbereiding op de operatie krijgt u een afspraak op het opnameplein. U heeft tijdens deze afspraak met diverse zorgverleners een gesprek zoals de apothekersassistent, anesthesioloog en verpleegkundige. Als u bloedverdunners gebruikt, heeft u ook een gesprek met een stollingsdeskundige.

U vindt het opnameplein op:

- locatie Alkmaar bij de hoofdingang, huisnummer 068
- locatie Den Helder op de 1e verdieping, nummer 18 Noord

U ontvangt een brief over de datum van uw afspraak op het opnameplein en hoe u zich op deze afspraak moet voorbereiden.

Nuchter zijn

U moet voor de operatie nuchter zijn. Dit betekent dat u een periode voor de operatie niet mag eten en drinken:

- tot 6 uur voor de opname mag u als ontbijt en/of lunch alleen het volgende eten en drinken: brood, ontbijtkoek, beschuit, boter, kaas, vleeswaren, zoet beleg, melkproducten, thee en koffie eventueel met suiker en melk
- tot 2 uur voor de opname mag u alleen nog helder vloeibaar drinken: water, limonade (zonder prik), thee en koffie zonder melk (eventueel met suiker) en heldere appelsap
- binnen 2 uur voor uw opname mag u niets meer eten en drinken

Operatiedatum

Hoe u instructies ontvangt over uw opname, is per locatie verschillend.

Lees goed de informatie van de locatie waar u wordt opgenomen.

Locatie Alkmaar

U krijgt van de afdeling planning orthopedie de operatiedatum. Daarna belt u 1 werkdag voor de operatiedatum met de planning orthopedie. Dit kan tussen 09:30 en 10:00 uur, telefoon 072 - 548 4401.

U krijgt dan de volgende instructies:

- waar en hoe laat u voor uw opname en operatie wordt verwacht
- vanaf welk tijdstip u niet meer mag eten en drinken

Zo nodig krijgt u ook nog andere instructies.

Locatie Den Helder

U ontvangt schriftelijk van de afdeling planning orthopedie de operatie-datum.

Ongeveer 1 week voor uw geplande opname krijgt u schriftelijk een oproep.

U leest dan:

- waar en hoe laat u voor uw opname en operatie wordt verwacht
- vanaf welk tijdstip u niet meer mag eten en drinken

Zo nodig krijgt u ook nog andere instructies.

Folder en filmpje

Meer informatie vindt u in de folder 'Goed voorbereid op uw operatie'. Hierin staat onder andere wat u moet doen om u goed voor te bereiden op uw operatie. U krijgt deze folder mee tijdens uw afspraak op het opnameplein. U kunt op onze website www.nwz.nl/operatie ook een filmpje over de voorbereiding op de operatie bekijken. U ziet alleen wat u bewust op de operatieafdeling meemaakt.

Zorg voor pijnstillers

Het kan zijn dat u na de operatie thuis nog pijn heeft. Wij raden u daarom aan om voor de operatie de pijnstiller Paracetamol (500 mg) in huis te halen. Deze is verkrijgbaar bij uw drogist of apotheek. Bij ontslag uit het ziekenhuis, krijgt u zo nodig ook nog een recept mee voor andere pijnstillers.

Wat neemt u mee naar het ziekenhuis?

U neemt het volgende mee naar het ziekenhuis:

- geldig identiteitsbewijs
- zorgverzekeringspas
- alle medicijnen (met verpakking) die u thuis gebruikt
- makkelijke zittende kleding
- slippers/pantoffels en toiletartikelen
- comfortabele stevig aansluitende schoenen waar u goed op kunt lopen (geen hakken)
- elleboogkrukken (of rollator als u gewend bent om die te gebruiken)

U neemt zelf elleboogkrukken of een rollator mee

Na de operatie loopt u eerst met 2 elleboogkrukken of een rollator. U neemt deze bij uw opname zelf mee. De fysiotherapeut in het ziekenhuis stelt de elleboogkrukken of de rollator op de juiste hoogte voor u af. U kunt elleboogkrukken of een rollator lenen bij een thuiszorgwinkel bij u in de buurt.

Niet meenemen

Noordwest Ziekenhuisgroep raadt u af kostbaarheden, sieraden, tablets of grote hoeveelheden geld mee te nemen naar het ziekenhuis. Er bestaat altijd kans op zoekraken en/of diefstal. Als u toch besluit dergelijke goederen en/of geld bij u te houden, doet u dat voor eigen rekening en risico. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor beschadiging, verlies of diefstal.

Ringen

Ringen moeten af of beter nog: laat ze thuis. Als het u niet lukt de ring af te doen, laat de juwelier deze dan vóór uw opname vakkundig doorknippen. Op deze manier wordt uw ring zo min mogelijk beschadigd en kunt u uw ring dan direct laten verruimen.

Meer informatie vindt u in de folder 'Opname, goed voorbereid naar het ziekenhuis'. U vindt deze folder op www.nwz.nl/patientenfolders

■ De dag van de operatie

Als u wordt geopereerd, verblijft u meestal één dag op de dagbehandeling. U mag in principe enige uren na de operatie weer naar huis. Het kan in enkele gevallen ook zijn dat u meerdere dagen moet blijven op de verpleegafdeling orthopedie. Uw orthopedisch chirurg bespreekt dit dan van tevoren met u.

Dagbehandeling chirurgie

Als u één dag wordt opgenomen, gaat u naar de dagbehandeling chirurgie. Afhankelijk op welk locatie u wordt geopereerd (locatie Alkmaar of locatie Den Helder) meldt u zich op:

- locatie Alkmaar bij de dagbehandeling chirurgie, huisnummer 028
- locatie Den Helder op de dagbehandeling, afdeling 2-Oost

U meldt zich vervolgens bij de balie.

Meer informatie vindt u in de folder 'dagbehandeling chirurgie'. U vindt deze folder op www.nwz.nl/patientenfolders.

Verpleegafdeling orthopedie

Verblijft u een nacht in het ziekenhuis? Afhankelijk op welke locatie u wordt geopereerd meldt u zich op de dag van de operatie voor:

- locatie Alkmaar bij de receptie De portier wijst u de weg naar de zogenoemde electieve opnamekamer (EOK). U wordt daar ontvangen door een verpleegkundige met wie u een kort opnamegesprek heeft. U kunt dan eventuele veranderingen in uw gezondheidssituatie doorgeven en al uw vragen nog stellen. Na de operatie komt u op de verpleegafdeling orthopedie 240 of 249 te liggen
- locatie Den Helder op de afdeling opname. Daarna gaat u naar de verpleegafdeling. U kunt er zelfstandig heengaan of samen met een gastvrouw. U komt te liggen op verpleegafdeling chirurgische specialismen, 5-zuid

Vorbereiding op de operatie

De verpleegkundige bereidt u voor op de operatie:

- zij wijst u uw bed aan
- zij meet uw bloeddruk en temperatuur
- zij geeft u een operatiejasje
- zij tekent de voet af die geopereerd moet worden
- zij geeft u zogenoemde premedicatie. Dit zijn pijnstillers en een tablet waar u ontspannen van wordt

Vorbereiding in de holding

Als u aan de beurt bent, wordt u naar de holding gebracht. Dit is de voorbereidingsruimte van de operatiekamer (OK). In de holding wordt u verder voorbereid op de operatie. Uw persoonlijke en medische gegevens worden gecontroleerd en u krijgt een warmtedeken. U krijgt bovendien een infuus met antibiotica. Dit is om infecties na de operatie te voorkomen. Ook wordt in de holding eventueel het operatiegebied onthaard.

Controle van uw persoonlijke en medische gegevens

Om vergissingen en fouten te voorkomen, controleren we op vaste momenten voor, tijdens en na de operatie uw persoonlijke en medische gegevens: voor welke operatie u komt, aan welke zijde u geopereerd wordt en de manier van

verdoven die afgesproken is (bijvoorbeeld ruggenprik of algehele narcose). Op de afdeling wordt van tevoren een pijn gezet aan de te opereren zijde. Dit wordt op de operatiekamer nog een keer gecontroleerd. De controles vinden volgens vaste voorschriften plaats. Bij elk controlemoment gaan telkens 2 of meer zorgverleners na of uw gegevens kloppen én of het hele proces rondom uw ingreep volgens voorschrift en plan verloopt.

■ De operatie

Om de scheefgegroeide grote teen weer in de juiste stand te kunnen zetten zaagt de chirurg het eerste middenvoetsbeentje door (osteotomie). Afhankelijk van de mate van scheefstand, gebeurt dit aan het begin of einde van het middenvoetsbeentje of op beide plaatsen (dubbele osteotomie). Vervolgens verwijdert de chirurg het vergroeide bot aan de buitenkant van de grote teen, de knobbel. De orthopedisch chirurg zet de botdelen weer in de goede stand en zet deze met 1 of 2 schroefjes vast (zie afbeelding). Het schroefje hoeft niet verwijderd te worden.

Schroefje

Middenvoetsbeentje

Om te voorkomen dat de grote teen opnieuw scheeftrekt, kan het nodig zijn om ook een pees te verlengen of het kapsel te verstevigen. Dit wordt tijdens de operatie besloten. De operatie duurt ongeveer 3 kwartier.

Behandeling van een klauwteen

Wordt u tegelijkertijd geopereerd aan één of meer klauwtene (hamertene)?

Dan verwijdert de orthopedisch chirurg het kraakbeen van het gewrichtje waar de teen krom staat. De chirurg plaatst vervolgens een stalen pennetje.

Dit pennetje zorgt ervoor dat de teen recht staat en dat de 2 botdelen aan elkaar vastgroeien. Het pennetje steekt aan de voorkant uit uw teen. Voor bescherming krijgt u hier een plastic balletje op.

Het kan zijn dat de orthopedisch chirurg er tijdens de operatie voor kiest om geen pennetje te plaatsen. Omdat de botdelen daardoor niet aan elkaar groeien wordt de teen niet stijf maar ontstaat een zogenoemde ‘floppy toe’.

■ Na de operatie

U heeft een drukverband om uw voet. Afhankelijk van de orthopedisch chirurg die u opereert, krijgt u behalve het drukverband ook gips om uw onderbeen.

De chirurg bespreekt dit dan van tevoren met u. Na de operatie mag u lopen met uw elleboogkrukken. U krijgt daarnaast een speciale schoen die uw voorvoet en teen ontlast. Hiermee loopt u meer op de hiel. Voor goed herstel draagt u deze schoen ongeveer 6 weken na de operatie.

Naar huis

U mag de dag van de operatie of de dag na de operatie naar huis als:

- uw pijn onder controle is
- lopen met krukken goed gaat

Controle

U heeft 3 tot 5 dagen na uw ontslag een afspraak op de gipskamer met een van de arts-assistenten. De arts-assistent controleert de wond. Soms is een röntgenfoto van de voet nodig. Eventueel krijgt u een zogenoemde teenspica. Dit is gips van kunststof om uw grote teen. U draagt de teenspica tot 6 weken na operatie.

Na 6 weken

U komt na 6 weken opnieuw voor controle op de gipskamer bij een van de arts-assistenten. Er wordt dan een röntgenfoto gemaakt om na te gaan of de

botdelen goed aan elkaar vastgroeien. Eventueel wordt de teenspica vervangen door een nachtspalkje. Dit is een spalkje van gips om de grote teen dat u zelf om en af kunt doen. Om te voorkomen dat de grote teen weer scheefzakt, draagt u dit spalkje 's nachts gedurende 3 maanden. Bent u ook geopereerd aan een klauwteen? Dan wordt na 4 weken het ijzeren pennetje verwijderd.

■ Revalidatie en herstel

Voor de eerste week na de operatie is uw voet pijnlijk. Ook kan uw voet kloppen als u uw voet te veel naar beneden houdt. Leg uw been en voet daarom zoveel mogelijk hoog. Uw voet zal bovendien dik worden. Dit wordt na een aantal weken steeds minder, maar houd er rekening mee dat uw voet nog zo'n 3 tot 6 maanden dik kan zijn.

Wordt uw voet na lopen en staan veel dikker? Dan heeft u waarschijnlijk te veel gedaan. Doe dan rustiger aan en leg uw voet hoog.

U loopt de eerste 6 weken op een voorvoet ontlastende schoen

U mag de eerste 6 weken na de operatie alleen staan en lopen met de voorvoet ontlastende schoen. Daarna mag u uw voet steeds wat meer belasten. Hulp van de fysiotherapeut is meestal niet nodig.

■ Complicaties

De kans is klein, maar het kan zijn dat (een van) de volgende complicaties optreden.

Wondinfectie

Het kan zijn dat de wond ontsteekt. U krijgt dan antibiotica voorgeschreven. De wond geneest uiteindelijk wel, maar dit kan een paar weken duren.

Kneuzing of beschadiging van zenuwtakjes in de huid

Bij beschadigde zenuwtakjes heeft u een doof of tintelend gevoel in de huid rond het litteken. Dit wordt na verloop van tijd vaak vanzelf minder. Genezing van zenuwweefsel duurt ongeveer een jaar. U weet dus pas na een jaar of het dove gevoel helemaal overgaat.

Slechte doorbloeding

Het is belangrijk dat de doorbloeding van de voet goed is. Dit beoordelen wij voor de operatie. Door de operatie kan het toch zijn dat de doorbloeding minder is geworden. U kunt dit thuis in de gaten houden:

- de teen moet ongeveer dezelfde kleur en temperatuur hebben als de niet-geopereerde tenen
- als u in de teen knijpt, moet de witte huid die dan ontstaat binnen 2 tot 3 seconden weer roze worden. Als dit niet zo is, neem dan contact op met uw orthopedisch chirurg

Moeizame botgroei

Er is een kleine kans dat het bot van uw grote teen niet goed vastgroeit. Dit is belangrijk voor goed herstel. Als het bot niet goed vastgroeit en als u daardoor pijn heeft, moet u opnieuw geopereerd worden.

■ Nazorg: met welke afdeling neemt u contact op?

Was uw opname op de dagbehandeling chirurgie?

Afhankelijk waar u onder behandeling bent, belt u locatie Alkmaar of Den Helder.

Locatie Alkmaar

- bij klachten binnen 24 uur kunt u op werkdagen van 08:00 tot 20:30 uur contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie, telefoon 072 - 548 2592
- bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag of na het weekend kunt u buiten de bovengenoemde kantoor tijden contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH), telefoon 072 - 548 2488

Locatie Den Helder

- bij klachten binnen 24 uur kunt u op werkdagen van 07:00 tot 20:00 uur contact opnemen met de dagbehandeling, telefoon 0223- 69 6535
- bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag of na het weekend kunt u buiten de bovengenoemde kantoor tijden contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH), telefoon 0223 - 69 6969. Vraag vervolgens doorverbonden te worden met de SEH

Wie waarschuwt u bij klachten ná de eerste 24 uur?

Heeft u de dagen na uw ingreep vragen of problemen? Neem dan binnen de kantoor tijden contact op met de polikliniek orthopedie, Alkmaar: 072 - 548 2500, Den Helder 0223 - 69 6523. Met vragen of problemen buiten kantoor tijden kunt u contact opnemen met de huisartsenpost.

■ Uw vragen

Afhankelijk waar u wordt behandeld, neemt u voor vragen over uw ingreep contact op met de polikliniek orthopedie van Noordwest Ziekenhuisgroep. De polikliniek is bereikbaar op werkdagen van 08:30 tot 16:30 uur:

- locatie Alkmaar: telefoon 072 - 548 2500
- locatie Den Helder: telefoon 0223 - 69 6523

Orthopedie

Het specialisme

Het specialisme orthopedie richt zich op onderzoek en behandeling van het bewegingsapparaat, zoals de heup, knie, wervelkolom en schouder. Dit kan bijvoorbeeld gaan om botbreuken, aandoeningen aan pezen en spieren of reumaklachten. Maar ook kinderen met aangeboren afwijkingen zoals scoliose, heupdysplasie of een klompvoet worden bij ons behandeld. Orthopedisch chirurgen onderzoeken en behandelingen patiënten met zowel eenvoudige als complexe aandoeningen en alles ertussenin.

Orthopedisch centrum

Het behandelteam van orthopedie werkt binnen Noordwest Orthopedisch centrum nauw samen met andere zorgverleners. Denk aan fysiotherapeuten, radiologen, revalidatieartsen en ergotherapeuten.

Meer informatie kun u vinden op orthopedie.nwz.nl

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie afdeling orthopedie
afdeling communicatie

Vormgeving vormgeving Noordwest Ziekenhuisgroep

Druk Ricoh Nederland

Artikel nr 268477/2020.09

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl.